

Sygn. akt I ACa 365/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Paweł Rygiel
Sędziowie:	SSA Hanna Nowicka de Poraj (spr.) SSA Grzegorz Krężolek
Protokolant:	st. sekr. sądowy Urszula Kłosińska

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2019 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa **A. T.**

przeciwko **W. P.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 8 listopada 2017 r. sygn. akt I C 335/16

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie II w ten sposób, że nie obciąża pozwanej kosztami procesu oraz w punkcie III w ten sposób, że nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa;

2. oddala apelację w pozostałej części;

3. nie obciąża pozwanej kosztami postępowania apelacyjnego.

SSA Hanna Nowicka de Poraj SSA Paweł Rygiel SSA Grzegorz Krężolek

Sygn. akt I ACa 365/18

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 2 lutego 2016 roku skierowanym przeciwko W. P., powódka A. T. domagała się pozbawienia wykonalności – w całości – tytułu egzekucyjnego w postaci aktu notarialnego Repertorium (...) z dnia 17 listopada 2006 roku, opatrzonego klauzulą wykonalności nadaną przez Sąd Rejonowy dla W.w W. z dnia 25 marca 2015 roku w sprawie o sygn. akt (...) oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka podniosła, iż aktem notarialnym z dnia 17 listopada 2006 roku zawartym przed asesorem notarialnym P. W., Rep. (...) A. T., działając w imieniu własnym i w imieniu K. T., na podstawie udzielonego jej pełnomocnictwa, złożyła oświadczenie o ustanowieniu hipotek oraz oświadczenie o poddaniu się egzekucji. Wymieniony akt notarialny miał zostać opatrzony klauzulą wykonalności nadaną przez Sąd Rejonowy dla W.w W. z dnia 25 marca 2015 roku, w sprawie sygn. akt (...) Na mocy paragrafu 2 aktu notarialnego A. T., działając w imieniu własnym oraz brata K. T., ustanowiła na nieruchomości gruntowej, położonej w S. przy ul. (...), stanowiącej działkę oznaczoną nr ewidencyjnym (...) o obszarze 500 m^(2,) dla której Sąd Rejonowy w S. prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), na rzecz W. P. (poprzednio C.): hipotekę zwykłą w kwocie 230000 złotych tytułem zabezpieczenia spłaty pożyczki wynikającej z umowy z dnia 15 listopada 2006 roku, zawartej pomiędzy pozwaną a (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.; hipotekę kaucyjną w kwocie 150000 złotych tytułem zabezpieczenia zapłaty odsetek za zwłokę którejkolwiek z rat pożyczki wynikającej z powyższej umowy. Nieruchomość w dniu podpisania aktu notarialnego miała stanowić współwłasność po 1/2 części A. T. i K. T.. W § 3.1 aktu notarialnego A. T., w przypadku niewywiązania się przez dłużnika osobistego tj. (...) sp. z o.o. wobec pozwanej, z obowiązku zwrotu pożyczki, poddała siebie oraz K. T. egzekucji z aktu notarialnego na podstawie art. 777 § 1 pkt 6 k.p.c. co do kwoty 230000 złotych. W § 3.2 przedmiotowego aktu notarialnego A. T. w przypadku niewywiązania się przez dłużnika osobistego z obowiązku zapłaty odsetek za zwłokę ze spłatą którejkolwiek z rat pożyczki, poddała siebie oraz K. T. egzekucji z aktu notarialnego na podstawie art. 777 § 1 pkt 6 k.p.c. co do kwoty 150000 złotych, z ograniczeniem do nieruchomości opisanej powyżej. W dalszej części uzasadnienia pozwu wskazano, iż A. T. nie jest i nie była stroną umowy pożyczki. Umową darowizny z dnia 20 listopada 2013 roku K. T. darował swój udział w tej nieruchomości A. T., która w chwili obecnej jest jedynym właścicielem nieruchomości. Korzystając z zapisu w § 3.1 tiret drugie i odpowiednio § 3.2 tiret drugie przedmiotowego aktu notarialnego pozwana wystąpiła o nadanie klauzuli wykonalności co do § 3.1 i 3.2. Postanowieniem z dnia 25 marca 2015 roku Sąd Rejonowy dla W. w W. nadał tytułowi wykonawczemu klauzule wykonalności, na podstawie której zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne.

W ocenie powódki pozwana dwukrotnie podejmowała próby dokonania wpisu opisanych powyżej hipotek w księdze wieczystej nr (...). Postanowieniem z dnia 24 listopada 2014 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w S. oddalił wniosek pozwanej. Postanowieniem tegoż Sądu z dnia 9 stycznia 2015 roku wniosek pozwanej o wpis do wymienionej księgi został ponownie oddalony. Powódka nadmieniała, iż powodem braku dokonania przedmiotowego wpisu była zmiana ustawy o księgach wieczystej i hipotece, zgodnie z którą nie jest możliwe dokonanie wpisu w księdze wieczystej hipoteki umownej zwykłej na podstawie oświadczenia o jej sporządzeniu sporządzonego przed dniem 20 lutego 2011 roku, jeżeli wniosek o wpis został złożony po tym dniu. Powyższa niemożność dotyczy także hipoteki umownej kaucyjnej zabezpieczającej roszczenia związane z wierzytelnością hipoteczną.

W związku z powyższym A. T. wywodzi, iż w niniejszej sprawie nie można mówić o skutecznym ustanowieniu hipoteki na przedmiotowej nieruchomości. Dla ustanowienia hipoteki konieczne jest bowiem dokonanie szeregu czynności w tym konstytutywnego wpisu w księdze wieczystej. Do dnia wystąpienia z niniejszym powództwem w księdze wieczystej, obejmującą przedmiotową nieruchomość brak było takiego wpisu. Tym samym w ocenie A. T. nie można mówić o skutecznym poddaniu się egzekucji przez powódkę. Natomiast okoliczność braku możliwości wpisu hipoteki do księgi wieczystej nieruchomości, stanowiącej przedmiot poddania się powódki egzekucji z art. 777 § 1 pkt 6 k.p.c. stanowi okoliczność przewidzianą w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., a wobec tego podstawę do pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności.

Ze stanowiskiem A. T. stanowczo nie zgodziła się pozwana W. P., która w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podniosła, że akt notarialny Rep.(...) miał zabezpieczać zwrot pożyczki jakiej udzieliła spółce (...) sp. z o.o.. Powódka oraz jej brat K. T. mieli podpisać akt, z uwagi na to, że wspomniana spółka była częściowo kontrolowana przez brata powódki K. T., który był członkiem zarządu spółki oraz jednym z dwóch wspólników. Powódka i jej brat mieli przystąpić do umowy ze względu na to, że osiągnęli lub mieli osiągnąć wymierne korzyści z działalności dłużnika osobistego. Po podpisaniu przedmiotowego aktu notariusz działając na podstawie art. 92 § 4 prawa o notariacie przygotował wniosek o wpis hipoteki kaucyjnej i zwykłej. Niemnie jednak przedmiotowy wniosek

nie zawierał adresu pozwanej. Z uwagi na ten brak Sąd wezwał powódkę do jego uzupełnienie, czego A. T. pomimo odebrania stosowanego wezwania nie uczyniła. W efekcie Sąd zwrócił przedmiotowy wniosek. Pozwana zwraca w tym miejscu uwagę na intencjonalne działanie powódki i jej brata, którego wynikiem miało być pozbawienie jej realnego zabezpieczenia spłaty pożyczki.

W dalszym ciągu argumentacji W. P. wskazała, iż zgodnie z art. 777 § 1 pkt 6 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym w chwili sporządzenia aktu notarialnego, warunkiem prowadzenia egzekucji z majątku dłużnika rzeczowego nie było wpisanie hipoteki. W ocenie powódki nielogicznym i absurdalnym byłoby założenie, iż dłużnik rzeczowy godząc się na ponoszenie odpowiedzialności finansowej z określonego składnika majątku jest zwolniony od tego obowiązku wskutek tego, że brak jest ujawnienia hipoteki obciążającej jego nieruchomości. Ponadto z treści art. 777 § 1 pkt 6 k.p.c. wynika, że wpisanie hipoteki jest warunkiem koniecznym, w przypadku gdy na podstawie aktu prowadzona jest egzekucja z wierzytelności „obciążonych hipoteką” a nie gdy taka egzekucja prowadzona jest w stosunku do nieruchomości. Gdyby przyjąć, zgodnie z wymienionym przepisem, że obciążenie to ma również istnieć na nieruchomości to należałoby przyjąć, że dotyczy tylko takich sytuacji, gdy mamy do czynienia z nieruchomościami (a nie pojedynczą nieruchomością jak ma to miejsce w przedmiotowym przypadku). Z literalnej treści tego przepisu wynika bowiem, że odsyła on poprzez zwrot „obciążonych hipoteką” co najwyżej do nieruchomości w liczbie mnogiej. Co więcej strona pozwana nadmienia, iż nawet w przypadku nieważności ustanowienia hipoteki to i tak w związku z treścią art. 58 § 3 k.c. dłużnik skutecznie poddał się egzekucji, co do kwoty wskazanej w akcie notarialnym. Złożone przez niego oświadczenie należy, bowiem potraktować jako poręczenie do określonych składników jego majątku.

Sąd Okręgowy w Kielcach wyrokiem z dnia 8 listopada 2017 roku pozbawił wykonalności w całości w stosunku do A. T. tytuł wykonawczy w postaci aktu notarialnego z dnia 17 listopada 2006 roku sporządzonego przed asesorem notarialnym P. W. zastępcą notariusza A. K. Repertorium (...), któremu Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym dla W.w W. nadał klauzulę wykonalności w zakresie § 3 ust. 1 i ust. 2 postanowieniem z dnia 25 marca 2015 roku do kwoty 230000 złotych oraz 150000 złotych z ograniczeniem egzekucji do nieruchomości opisanej w § 1 aktu notarialnego. W punkcie II tego orzeczenia Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 14417 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu. Natomiast w punkcie III nakazano pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 19000 złotych tytułem kosztów sądowych.

Podstawą tego orzeczenia były następujące ustalenia faktyczne:

W dniu 15 listopada 2006 roku (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. zawarła z W. C. (obecnie P.) umowę pożyczki, na podstawie której pożyczkodawca – W. P. udzieliła pożyczkobiorcy – (...) sp. z o.o. pożyczkę w kwocie 230000 złotych, oprocentowaną według stałej stopy procentowej wynoszącej 20 % w stosunku rocznym, przy czym odsetki te miały być naliczane od dnia 1 grudnia 2006 roku. Ostateczny termin spłaty pożyczki został ustalony na dzień 1 grudnia 2016 roku. Spłata miała następować w ratach, do 10 –tego dnia każdego miesiąca, począwszy od dnia 1 grudnia 2007 roku. Zabezpieczeniem spłaty pożyczki miała być hipoteka zwykła w kwocie 230000 złotych ustanowiona na nieruchomości położonej w S., przy ulicy (...), stanowiącej działkę oznaczoną nr ewidencyjnym (...) dla której Sąd Rejonowy w S. prowadzi księgę wieczystą nr (...), będącej przedmiotem współwłasności K. i A. T., zaś zabezpieczeniem spłaty odsetek hipoteka kaucyjna do kwoty 150000 złotych ustanowiona na wymienionej nieruchomości. Pozwana, której mąż współpracował ze spółką (...) Sp. z o.o. zdecydowała się udzielić spółce pożyczki z uwagi na okoliczność, iż spółka znajdowała się w okresie rozwojowym i potrzebowała kapitału. K. T. zaś zaproponował, aby zabezpieczeniem spłaty pożyczki była nieruchomość, której był współwłaścicielem wspólnie z siostrą, położona w S. przy ul. (...). Na mocy aktu notarialnego z dnia 17 listopada 2006 roku sporządzonego przed asesorem notarialnym P. W., zastępcą A. K. notariusza w W., A. T. działając w imieniu własnym oraz w imieniu brata K. T., złożyła oświadczenie o ustanowieniu na nieruchomości gruntowej położonej w S., przy ul. (...), stanowiącej działkę nr (...) na rzecz W. C. hipoteki zwykłej w kwocie 230000 złotych tytułem zabezpieczenia spłaty pożyczki wynikającej z umowy z dnia 15 listopada 2006 roku zawartej pomiędzy W. C., a (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., oprocentowanej według stałej stopy procentowej wynoszącej 20 % w stosunku rocznym, z ostatecznym terminem spłaty do dnia 1 grudnia 2016 roku oraz hipoteki kaucyjnej do kwoty 150000 złotych tytułem zabezpieczenia odsetek za zwłokę ze spłatą którejkolwiek z rat pożyczki, wynikających z umowy pożyczki zawartej w dniu 15 listopada 2006 roku pomiędzy W. C. a Spółką (...) Sp. z o.o.. Nadto A. T.

oświadczyła, iż w przypadku niewywiązywania się przez dłużnika osobistego to jest (...) sp. z o.o. wobec W. C. z obowiązku zwrotu pożyczki udzielonej na podstawie umowy z dnia 15 listopada 2006 roku, w terminach ustalonych w umowie oraz z obowiązku zapłaty odsetek za zwłokę ze spłatą którejkolwiek z rat pożyczki poddaje siebie oraz K. T. egzekucji z aktu notarialnego na podstawie art. 777 § 1 pkt 6 k.p.c. co do kwoty 230000 złotych i w zakresie odsetek do kwoty 150000 złotych z ograniczeniem do opisanej powyżej nieruchomości. Wierzyciel uzyskał uprawnienie do prowadzenia egzekucji o całość lub część roszczenia z powyższego tytułu, jeżeli dłużnik nie dokona spłaty którejkolwiek z rat w terminie określonym w umie pożyczki oraz do wystąpienia o nadanie klauzuli wykonalności przedmiotowemu tytułowi egzekucyjnemu w terminie do 31 grudnia 2017 roku. A. T. złożyła powyższe oświadczenie na prośbę brata K. T., współnika (...) sp. z o.o. Powódka nie interesowała się okolicznościami ze spłatą pożyczki i ustanowieniem hipotek, była przez ojca oraz brata uspokajana, iż pożyczka została spłacona.

A. T. na podstawie wniosku zawartego w akcie notarialnym z dnia 17 listopada 2006 roku domagała się ujawnienia w księdze wieczystej nr (...) hipoteki zwykłej i hipoteki kaucyjnej określonych w tym akcie. Sąd Rejonowy w S. zarządził zwrot wniosku A. T. z powodu nieusunięcia braków formalnych tj. nie wskazania adresu uczestniczki postępowania W. C..

Postanowieniem z dnia 25 marca 2015 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowy dla W. w W. nadał klauzule wykonalności aktowi notarialnemu notarialnego z dnia 17 listopada 2006 roku sporządzonego przed asesorem P. W. zastępcą notariusza A. K. Repertorium (...), któremu Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym dla W. w W. nadał klauzulę wykonalności w zakresie § 3 ust. 1 i ust. 2 postanowieniem z dnia 25 marca 2015 roku do kwoty 230000 złotych oraz 150000 złotych z ograniczeniem egzekucji do nieruchomości opisanej w § 1 aktu notarialnego. Na podstawie opisanego powyżej tytułu wykonawczego komornik wszczął postępowanie egzekucyjne z nieruchomości przeciwko A. T..

K. T. na podstawie umowy z dnia 20 listopada 2013 roku darował na rzecz A. T., przysługujący mu udział 1/2 części w nieruchomości położonej S. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w S. prowadzi księgę wieczystą nr (...). Postanowieniem z dnia 24 listopada 2014 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w S. oddalił wniosek W. P. o wpis hipoteki umownej zwykłej i hipoteki umownej kaucyjnej w dziale IV księgi wieczystej nr (...). Referendarz sądowy uznał, iż po wejściu w życie ustawy z dnia 26 czerwca 2009 roku o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw nie jest możliwe dokonanie wpisu w księdze wieczystej hipoteki umownej zwykłej na podstawie oświadczenia o jej ustanowienie sporządzonego przed dniem 20 lutego 2011 roku, jeżeli wniosek został złożony po tym dniu. Dotyczy to również braku podstaw do wpisania hipoteki umownej kaucyjnej zabezpieczającej roszczenia związane z wierzytelnością hipoteczną, lecz nieobjętej hipoteką zwykłą. Na powyższe postanowienie pozwana złożyła skargę. Postanowieniem z dnia 9 stycznia 2015 roku Sąd Rejonowy w S. oddalił wniosek W. P.. Sąd przyjął, iż zachodzi rozbieżność pomiędzy treścią oświadczenia dotyczącego ustanowienia praw, które mają zostać ujawnione w księdze wieczystej. W obowiązującym stanie prawnym brak jest bowiem podstaw do przyjęcia dopuszczalności konwersji oświadczenia o ustanowieniu hipoteki umownej zwykłej hipoteki umownej kaucyjnej zabezpieczającej roszczenia związane z wierzytelnością hipoteczną, lecz nieobjętej z mocy ustawy hipoteką umowną zwykłą złożonego przed dniem 20 lutego 2011 roku według znowelizowanej konstrukcji. Wobec tego w księdze wieczystej nr (...) nie została ujawniona hipoteka zwykła oraz hipoteka kaucyjna na rzecz W. P..

W latach 2007-2008 W. P. była współnikiem spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., posiadając 32 udziały po 500 złotych każdy, o wartości 16000 złotych. Wspólnikiem spółki był także K. T., który posiadał 34 udziały po 500 złotych każdy, o wartości 17000 złotych oraz A. P. posiadający 34 udział po 500 złotych każdy, o wartości 17000 złotych.

Uzasadniając przedmiotowy wyrok Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, iż zgodnie z treścią art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności, gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście. Przekładając treść tego przepisu na okoliczności niniejszej sprawy Sąd Okręgowy zważył, iż powódka jako podstawę swego

roszczenia wskazywała na okoliczności związane z niezasadnym opatrzeniem klauzulą wykonalności aktu notarialnego z dnia 17 listopada 2006 roku, wobec braku ujawnienia hipoteki zwykłej oraz hipoteki kaucyjnej, ustanowionych w tym akcie, w księdze wieczystej nr (...). Charakter tego kwestionowanego tytułu egzekucyjnego pozwala na zaprzeczeniu treści takich tytułów w oparciu o dyspozycje art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. Zaprzeczenie zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, może obejmować takie okoliczności, które wskazują, że określony tytuł nie powinien być opatrzony klauzulą wykonalności, jako niepodlegający wykonaniu lub niespełniający warunków przepisanych prawem egzekucyjnym. Oznacza to, że dłużnik może powoływać się w pozwie na zdarzenia, które zaszły przed powstaniem tytułu egzekucyjnego, a nadaniem temu tytułowi klauzuli wykonalności. W wypadku zdarzeń mających miejsce po wydaniu tytułu egzekucyjnego wnoszący powództwo powinien wskazać na wpływ tych zdarzeń na nadanie klauzuli wykonalności. Jeżeli powód – dłużnik powołuje się na zdarzenia zaistniałe przed powstaniem tytułu egzekucyjnego, to tenże dłużnik ma prawo zaprzeczyć obowiązkowi spełnienia na rzecz pozwanego – wierzyciela świadczenia wskazanego w tytule. Powództwo przeciwegzekucyjne nie może w żadnym wypadku kwestionować ani też nie uchyla powagi rzeczy osądzonej. W doktrynie do grupy zarzutów skierowanych przeciwko wykonalności tytułu egzekucyjnego zaliczane są np. brak przejścia uprawnienia lub obowiązku na stronę, czy też niewykazanie ziszczenia się warunku wskazanego w tytule egzekucyjnym. W tym wypadku zaprzeczenie zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności obejmuje też okoliczności, które świadczą, że wadliwości zaistniały w toku nadawania tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności. W okolicznościach przedmiotowej sprawy nie budziło wątpliwości Sądu I Instancji, iż spółka (...) zawarła z W. P. umowę pożyczki w dniu 15 listopada 2006 roku na kwotę 230000 złotych, jak również, iż A. T. celem zabezpieczenia spłaty pożyczki złożyła oświadczenie o ustanowieniu na jej nieruchomości hipoteki zwykłej w kwocie 230000 złotych oraz hipoteki kaucyjnej w kwocie 150000 złotych, a także złożyła oświadczenie o poddaniu się egzekucji na zasadzie art. 777 § 1 pkt 6 k.p.c. Brak też był sporu, co do faktu, iż objęte oświadczeniem powódki hipoteki nie zostały ujawnione w księdze wieczystej. Sąd przyjął także, iż pożyczka nie została spłacona. W tym miejscu Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, iż zgodnie z art. 777 § 1 pkt 6 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym w dniu 17 listopada 2006 roku tytułem egzekucyjnym jest akt notarialny, w którym właściciel nieruchomości obciążonych hipoteką niebędący dłużnikiem osobistym, poddał się egzekucji z obciążonej nieruchomości albo wierzytelności w celu zaspokojenia wierzyciela hipotecznego, jeżeli wysokość wierzytelności podlegającej zaspokojeniu jest w akcie określona wprost albo oznaczona za pomocą klauzuli waloryzacyjnej i gdy akt określa warunki, które upoważniają wierzyciela do prowadzenia egzekucji o część lub całość roszczenia, jak również wskazany jest termin, do którego wierzyciel może wystąpić o nadanie temu aktowi klauzuli wykonalności.

W ocenie Sądu Okręgowego twierdzenia powódki kwestionujące zasadność takiego postępowania są uzasadnione albowiem brak było podstaw do nadania klauzuli wykonalności. Mianowicie jak wynika z treści art. 67 u.k.w.h. wpis ma charakter konstytutywny. Samo złożenie oświadczenia woli w formie aktu notarialnego nie powoduje skutecznego powstania tego ograniczonego prawa rzeczowego. Irrelevantne w ocenie Sądu I Instancji są dla analizy istnienia tego prawa wszelkie zaniechania A. T. w przedmiocie złożenia prawidłowego wniosku o wpisanie tego prawa do księgi wieczystej, albowiem również pozwana posiadała legitymację procesową do wystąpienia z tego rodzaju wnioskiem.

Tym samym wobec nieistnienia prawnie skutecznych hipotek nie zostały spełnione przesłanki, o których mowa w art. 777 § 1 pkt 6 k.p.c., uprawniające do nadania tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności. Sytuacja, o której mowa w art. 777 § 1 pkt 6 k.p.c. dotyczy właściciela nieruchomości obciążonej hipoteką lub wierzyciela posiadającego wierzytelność obciążoną hipoteką. Innymi słowy obciążenie hipoteczne ujawnione w księdze wieczystej, musi istnieć na nieruchomości jako warunek wydania tytułu wykonawczego, na podstawie powołanego przepisu kodeksu postępowania cywilnego. Poddanie się egzekucji w akcie notarialnym ma tylko ten skutek, że wierzyciel może dochodzić należności od dłużnika rzeczowego w oparciu o akt notarialny jako tytuł egzekucyjny bez potrzeby prowadzenia postępowania sądowego.

W ocenie Sądu Okręgowego bezzasadne pozostają także zarzuty pozwanej dotyczące potraktowaniu oświadczenia A. T. jako swoiste poręczenie od określonych składników majątku. Okoliczność ta wychodzi poza przedmiot rozpoznania niniejszej sprawy albowiem w tego rodzaju procesie sąd jest zobowiązany jedynie do ustalenia czy zachodzą przesłanki

do pozbawienia wykonalności przedmiotowego tytułu egzekucyjnego tj. aktu notarialnego z dnia 17 listopada 2006 roku.

Uzasadniając rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu Sąd Okręgowy powołał się na art. 98 k.p.c. i wynikającą z niego zasadę odpowiedzialności za wynik procesu.

Z takim rozstrzygnięciem sprawy nie zgodziła się pozwana W. P., która w apelacji z dnia 17 stycznia 2018 roku zaskarżyła powyższy wyrok w całości zarzucając mu :

1. przepisów postępowania tj :

a) art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nie wyjaśnienie istoty problemu niniejszej sprawy tj. przyczyn z powodu, której należy uznać, że tytułem egzekucyjnym w rozumieniu art. 777 § 1 pkt 6 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym w dniu 17 listopada 2006 roku jest jedynie akt notarialny, w którym dłużnik rzeczowy nie będący dłużnikiem osobistym, pod warunkiem uprzedniego wpisania hipoteki na rzecz wierzyciela hipotecznego.

b) art. 777 § 1 pkt 6 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym w dniu 17 listopada 2006 roku poprzez jego błędną wykładnię w związku z przyjęciem, iż „ Sytuacja, o której mowa w art. 777 § 1 pkt 6 k.p.c. dotyczy właściciela nieruchomości obciążonej hipoteką lub wierzyciela posiadającego wierzytelność obciążoną hipoteką”

c) art. 626⁴ k.p.c. i 92 § 4 ustawy prawo o notariacie poprzez ich błędne niezastosowanie w niniejszej sprawie, w efekcie czego Sąd pierwszej instancji błędnie przyjął, że nic nie stało na przeszkodzie „aby to pozwana wobec bezczynności powódki, złożyła wniosek o ujawnienie hipotek w przedmiotowej księdze wieczystej, a czego nie uczyniła we właściwym czasie, nie zabezpieczając należycie swoich interesów”

d) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez naruszenie reguł swobodnej oceny dowodów w związku z przyjęciem, iż pozwana jako wierzyciel rzeczowy nie zabezpieczyła należycie swoich interesów nie składając wniosku o wpis hipotek na nieruchomości powódki

e) art. 102 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie w niniejszej sprawie, pomimo tego, że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego jednoznacznie wynikało, że w sprawie zachodzą szczególnie uzasadnione przesłanki (nie wpisanie hipoteki na rzecz pozwanej, będące wynikiem nieuczciwego działania powódki; strata finansowa pozwanej na skutek nieuczciwego działania powódki, charakter roszczenia – powództwo przeciwegzekucyjne) przemawiające za tym, żeby nie obciążać pozwanej kosztami w ogóle

II. przepisów prawa materialnego tj. art. 5 k.c. poprzez jego niezastosowanie w niniejszej sprawie pomimo tego, że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że powódka nadużyła prawa podmiotowego – powódka wykorzystuje fakt nie wpisania przez siebie hipoteki na nieruchomości stanowiącej jej własność do tego, żeby pozbawić wykonalności tytuł wykonawczy wydany na rzecz pozwanej, w efekcie czego pozwana może doznać szkody w wysokości blisko 400000 złotych.

W oparciu o tak skonstruowane zarzuty apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództw w całości i zasądzenie od strony przeciwnej kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Apelacja pozwanej W. P. okazała się być niezasadna w zakresie jakim kwestionowała ona zasadność punktu I wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach, odniosła natomiast zamierzony efekt odnośnie rozliczenia kosztów procesu, doprowadzając w tej materii do zmiany zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Ustalenia faktyczne Sądu I instancji są prawidłowe. Obejmują okoliczności, które wynikały wprost ze złożonych do akt dokumentów a których strony nie kwestionowały.

Bezzasadny jest zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 328 § 2 k.p.c. W uzasadnieniu tej oceny należy przytoczyć utrwalone stanowisko Sądu Najwyższego (choćby wyrok SN z dnia 11 maja 2000 r., I CKN 272/00, wyrok SN z dnia 14 listopada 2000 r., V CKN 1211/00, wyrok SN z dnia 18 lutego 2005 r.), zgodnie z którym obraza art. 328 § 2 może być zarzucana w apelacji lub skardze kasacyjnej tylko w wyjątkowych okolicznościach, tj. wtedy gdy wady uzasadnienia uniemożliwiają dokonanie kontroli instancyjnej lub kasacyjnej. Tym samym skarżący podnosząc tego rodzaju zarzut winien wykazać nie tylko potencjalne braki w uzasadnieniu orzeczenia, lecz także powodowaną tymi brakami niemożność poddania orzeczenia kontroli instancyjnej. Wbrew stanowisku pozwanej, uzasadnienie Sądu Okręgowego zawierało wszystkie elementy wymagane przepisami prawa, tj. wskazanie podstawy faktycznej wyroku ze wyszczególnieniem ustalonych faktów i dowodów na których sąd się oparł. Uzasadnienie to zawierało także przytoczenie podstawy prawnej rozstrzygnięcia, którą była treść art. 840 § 1 k.p.c. w zw. z art. 777 § 1 pkt 6 k.p.c. Co więcej w przedmiotowym uzasadnieniu Sąd precyzyjnie wyjaśnił dlaczego przedmiotowemu aktowi notarialnemu nie mogła zostać nadana klauzula wykonalności. Natomiast brak zgody skarżącego, co do motywów Sądu w tej materii nie może być przedmiotem zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Warto zaznaczyć także, iż sąd w uzasadnieniu wyroku nie jest zobligowany do szczegółowego odnoszenia się do wykładni przepisów prawa zaprezentowanej przez strony postępowania w ich pismach procesowych. Omawiany przepis statuuje natomiast wymaganie aby sąd wydając wyrok przytoczył i wyjaśnił podstawę prawną rozstrzygnięcia, co miało miejsce w toku tego procesu. Problematyka merytorycznej trafności zaprezentowanej przez sąd argumentacji winna być przedmiotem postawienia innych zarzutów, co też miało miejsce chociażby w punkcie I.2 petitum rozpoznawanej apelacji. Tym samym Sąd Apelacyjny stwierdził, iż brak jest podstaw do uznania zasadności zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c., będącym w zasadzie błędną multiplikacją głównego zarzutu pozwanej jakim jest zarzut błędnej wykładni art. 777 § 1 pkt 6 k.p.c.

Oczywiście nietrafny okazał się być zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 233 § 1 k.p.c. W tym miejscu należy przypomnieć, iż zgodnie z powszechnie przyjętą wykładnią tego przepisu, zarzut ten może okazać się skuteczny jedynie w przypadku wykazania przez skarżącego, iż ocena zebranego przez sąd materiału dowodowego jest sprzeczna z regułami logiki formalnej, zasadami doświadczenia życiowego bądź zdobyciami wiedzy powszechnej. Odnosząc się do merytorycznej treści podniesionego zarzutu należy zważyć, iż apelująca w żadnym miejscu nie wykazała aby przeprowadzona przez Sąd I Instancji ocena materiału dowodowego w jakimkolwiek stopniu uchybiła wyżej opisanym kwantyfikatorom. Co więcej w ocenie Sądu Apelacyjnego stan faktyczny przedmiotowej sprawy pozostawał pomiędzy stronami bezsporny. Strony procesu pozostawały bowiem w sporze nie, co do faktów będących podstawą subsumcji określonych norm prawnych, a sposobu wykładni art. 777 § 1 pkt 6 k.p.c. Bezsporne natomiast jest, iż zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie może dotyczyć ewentualnych uchybień sądu w procesie wykładni przepisów prawa. Przepis ten odnosi się bowiem do dokonanej przez sąd oceny zgromadzonego w tej sprawie materiału dowodowego, co przekłada się na treść późniejszych ustaleń faktycznych. W związku z powyższym należy uznać, iż zarzut ten a limine nie mógł odnieść oczekiwanego rezultatu. Skarżący nie wykazał bowiem nie tylko okoliczności wskazujących na rzekome naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów, lecz także skonstruował omawiany zarzut w odniesieniu do rozważań sądu nie dotyczących sfery faktów, a ich oceny prawnej. Doniosłą treść ma także okoliczność, iż sformułowanie Sądu Okręgowego przytoczone w uzasadnieniu wskazywanego zarzutu miało miejsce w części dotyczącej rozważań prawnych, a ponadto było poczynione niejako na marginesie rozważań sądu, albowiem nawet brak prawdziwości tego zdania nie miałby wpływu na finalną konkluzję sądu. Trzeba bowiem zauważyć, iż nawet potencjalny niemożność złożenia przez pozwaną wniosku o ujawnienie wpisu w księdze wieczystej. nie mogłaby wpłynąć na t powstanie ograniczonego prawa rzeczowego w postaci hipoteki na nieruchomości. Z tych powodów Sąd Apelacyjny uznał, iż zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w realiach przedmiotowej sprawy okazał się oczywiście bezzasadny.

Również zarzut naruszenia art. 626⁴ k.p.c. w brzmieniu obowiązującym w dniu podpisania aktu notarialnego tj. 17 listopada 2006 roku i art. 92 ust 4 ustawy prawo o notariacie nie mógł okazać się skuteczny. Odnosząc się do tego zarzutu należy powtórzyć poczynioną już konkluzję, iż nawet przyjęcie braku możliwości złożenia wniosku do sądu wieczystoksięgowego przez W. P. nie wpłynęłoby na zmianę oceny zasadności nadania klauzuli wykonalności przedmiotowemu aktowi notarialnemu. Brak bowiem w polskim prawie domniemania prawnego statuującego dopuszczalność powstania ograniczonego prawa rzeczowego w postaci obciążenia hipotecznego, pomimo

braku wpisu w księdze wieczystej, chociażby ten brak wynikał z zaniechania podmiotu obdarzonego zaufaniem publicznie – prawnym, za jaki trzeba uznać notariusza. Z omawianych przepisów wynika bowiem jedynie to, iż notariusz sporządzający tego rodzaju akt notarialny był zobowiązany do złożenia odpowiedniego wniosku do sądu wieczystoksięgowego. Przepisy te nie formułują żadnej sankcji za naruszenie tego rodzaju obowiązku wyrażające się w złożeniu wniosku o wpis obciążonego brakami formalnymi. Przeciwnie aktualne brzmienie art. 626⁴ § 4 k.p.c. ujednolica nie budzącą również wcześniej wątpliwości praktykę, iż podmiotem zobowiązanym do uzupełnienia potencjalnych braków formalnych takiego wniosku jest strona czynności notarialnej. W tym miejscu należy wskazać, iż art. 92 ust. 4 ustawy prawo o notariacie podobnie nie wskazuje w swojej treści jakiegokolwiek sankcji za nierzetelne wywiązanie się notariusza z przedmiotowego obowiązku. Konkludując należy stwierdzić, iż powoływane przez skarżącą przepisy w żaden sposób nie ograniczały jej kompetencji do złożenia wniosku o ujawnienie wpisu hipotek, co do ustanowienia których powódka złożyła odpowiednie oświadczenia woli. Przepisy te ustanawiają jedynie obowiązek określonego działania po stronie notariusza i nie można ich wyklądać jako wyraz zakazu złożenia takowych wniosków przez wierzyciela hipotecznego. Tym samym prawdziwa pozostaje konkluzja Sądu Okręgowego jakoby nic nie stało na przeszkodzie aby pozwana złożyła wniosek o ujawnienie hipotek w przedmiotowej księdze wieczystej. Biorąc pod uwagę powyższe rozważania Sąd Apelacyjny uznał powyższy zarzut za nietrafny.

Przechodząc do oceny zasadniczego zarzutu rozpoznawanej apelacji tj. naruszenia art. 777 § 1 pkt 6 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym 17 listopada 2006 roku należy w pierwszej mierze przytoczyć ówczesną treść wykładanego przepisu. I tak zgodnie z treścią tej normy prawnej tytułem egzekucyjnym mógł być także akt notarialny, w którym właściciel nieruchomości albo wierzyciel wierzytelności obciążonych hipoteką, niebędący dłużnikiem osobistym, poddał się egzekucji z obciążonej nieruchomości albo wierzytelności, w celu zaspokojenia wierzyciela hipotecznego, jeżeli wysokość wierzytelności podlegającej zaspokojeniu jest w akcie określona wprost albo oznaczona za pomocą klauzuli waloryzacyjnej, i gdy akt określa warunki, które upoważniają wierzyciela do prowadzenia egzekucji o część lub całość roszczenia, jak również wskazany jest termin, do którego wierzyciel może wystąpić o nadanie temu aktowi klauzuli wykonalności.

Wbrew argumentacji skarżącej poprawnie przeprowadzona wykładnia językowa tego przepisu nie pozwala na stwierdzenie jakoby ustawodawca wymagał obciążenia hipoteką jedynie w sytuacji, gdy przedmiotem zabezpieczenia roszczenia miały być wierzytelności hipoteczne. Dopelnienie „obciążonych hipoteką” zawarte w tym przepisie należy traktować zarówno w odniesieniu do wierzytelności jak i nieruchomości mających być przedmiotem zabezpieczenia. Na taki sposób rozumienia tego przepisu wskazuje jego dalsza część, gdzie ustawodawca wprost mówi o egzekucji z obciążonej nieruchomości albo wierzytelności. Co więcej w kolejnej części tego przepisu mowa jest o zaspokojeniu wierzyciela hipotecznego, co prowadzi do wniosku, że każdy ze składników majątkowych będących przedmiotem zabezpieczenia w myśl tego punktu powinien być obciążony ograniczonym prawem rzeczowym w postaci hipoteki. Podobnie zasady prawidłowej techniki legislacyjnej nie pozwalają na sformułowanie tezy jakoby obciążone hipoteką miały być jedynie nieruchomości lub wierzytelności objęte zabezpieczeniem, a nie także pojedyncza wierzytelność czy nieruchomości. Za powyższą treścią wykładni tego przepisu przemawiają także racje natury systemowej i funkcjonalnej. Brak jest bowiem podstaw do różnicowania sytuacji dłużników, których zabezpieczeniem ma być jedną bądź więcej nieruchomości, od dłużników, których przedmiotem zabezpieczenia mają być wierzytelności obciążone hipoteką. Także ogólny charakter tego unormowania wskazuje na wolę specyficznego ukształtowania sytuacji dłużników rzeczowych, za których można uznać tylko takie podmioty, których nieruchomości czy wierzytelności zostały obciążone hipoteką. Mając na uwadze powyższe argumenty Sąd Apelacyjny zważył, iż elementem konstytutywnym możliwości nadania klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu na podstawie art. 777 § 1 pkt 6 jest obciążenie przedmiotowej nieruchomości ograniczonym prawem rzeczowym w postaci hipoteki.

Tym samym należy w pełni podzielić tok rozumowania przedstawiony w uzasadnieniu Sądu Okręgowego, iż w przypadku braku wpisu obciążenia hipotecznego w treści księgi wieczystej nie można mówić o skutecznym obciążeniu hipotecznym. Mianowicie z treści art. 67 u.k.w.h. wynika jednoznacznie, iż wpis hipoteki do księgi wieczystej ma charakter konstytutywny i samo złożenie oświadczenia woli w formie aktu notarialnego nie powoduje skutecznego powstania tego ograniczonego prawa rzeczowego. W związku z tym zaistniały w niniejszej sprawie brak wpisu w

księdze wieczystej. dezawuuje możliwość nadania przedmiotowemu aktowi notarialnemu klauzuli wykonalności, gdyż nie spełnia on wymogów zawartych w art. 777 § 1 pkt 6 w brzmieniu z dnia 17 listopada 2006 roku. Dlatego też powództwo A. T. miało oparcie w art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c.

Wbrew twierdzeniom apelującego dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy nie może mieć większego znaczenia fakt, iż przedmiotowy zapis w akcie notarialnym miał stanowić w mniemaniu W. P. swoistą umowę poręczenia częściowego (co jest dopuszczalne w myśl swobody umów - tak SN w wyroku z dnia 18 maja 2012 r. IV CSK 451/11). Odnosząc się do tego rodzaju zarzutu Sąd Apelacyjny zwraca uwagę, iż przedmiotem rozpoznania niniejszego powództwa nie jest istnienie potencjalnego stosunku prawnego, na podstawie którego pozwana może domagać się zapłaty od powódki, lecz jedynie weryfikacja zasadności nadania klauzuli wykonalności przedmiotowemu aktowi notarialnemu. Nadto treść rzonego aktu notarialnego jednoznacznie wskazuje, iż wolą A. T. było poddanie się egzekucji jedynie na podstawie art. 777 § 1 pkt 6 k.p.c. Dlatego też wszystkie dywagacje pozwanej w tym zakresie należy uznać za nieuprawnione i stanowiący de facto zamiar dowodzenia ponad osnowę przedmiotowego aktu notarialnego.

W związku z powyższym Sąd Apelacyjny w Krakowie ocenił, iż Sąd Okręgowy rozpoznając przedmiotową sprawę nie naruszył art. 777 § 1 pkt 6, a zarzuty pozwanego w tej materii są bezzasadne.

Podobnie nie można podzielić zarzutu obrazy przepisów prawa materialnego w postaci nie zastosowania przez Sąd I Instancji art. 5 k.c. Przede wszystkim nie budzi wątpliwości, iż zarzut nadużycia praw podmiotowych nigdy nie może być podstawą akcji zaczepnej w procesie. Zbyteczne w tym miejscu jest przytaczanie szeregu orzeczeń, w przedmiocie niedopuszczalności powoływania się powoda na tego rodzaju zarzut. Ta oczywista konkluzja wbrew pozorom ma istotne znaczenie także w realiach niniejszej sprawy, gdzie to pozwana chce skorzystać z dobrodziejstwa tego przepisu. W rzeczywistości bowiem pozwana, w oparciu o dyspozycje art. 5 k.c, stara się stworzyć nieprzewidziany przez ustawodawcę tytuł egzekucyjny tj. poszerzenie możliwości nadania klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu, gdzie dłużnik złożył oświadczenie o ustanowieniu hipoteki, które to później nie zostało wpisane do przedmiotowej księgi wieczystej. Tym samym w ocenie Sądu Apelacyjnego podzielenie argumentacji pozwanej w tej materii stwarzałoby w zasadzie ukształtowanie za pomocą art. 5 k.c. nieprzewidzianego prawem sposobu wszczęcia postępowania egzekucyjnego, co należy jednoznacznie poczytać jako akcję o charakterze zaczepnym i jako taką nie do zastosowania za pomocą tej instytucji. Już z tej racji nie można uznać powyższego zarzutu jako mający oparcie w przepisach prawa. Niezależnie od tego w realiach przedmiotowej sprawy brak jest podstaw do uznania, iż doszło do nadużycia prawa podmiotowego. W tej kwestii należy bowiem w pełni podzielić argumentację Sądu Okręgowego, który zasadnie wskazywał, iż pozwana posiadała wszelkie kompetencje do złożenia skutecznego wniosku o wpis, który uprawniałby ją do skorzystania z dobrodziejstwa art. 777 § 1 pkt 6 k.p.c., a późniejsza niemożność uwzględnienia jej wniosku o wpis wynikała w dużej mierze z jej uprzedniego zaniechania. Stąd też Sąd Apelacyjny stwierdził, iż w realiach przedmiotowego procesu nie doszło do naruszenia art. 5 k.c.

Rekapituluując przedmiotowe rozważania Sąd Apelacyjny w Krakowie ocenił, iż Sąd Okręgowy prawidłowo uznał powództwo A. T. za zasadne i pozbawił wykonalności przedmiotowy akt notarialny.

Niemniej jednak skarżąca słusznie zwróciła uwagę na fakt, iż sąd I instancji rozliczając koszty procesu dopuścił się naruszenia przepisów postępowania, a to art. 102 k.p.c. poprzez jego brak zastosowania. Zgodnie z tym przepisem w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. W doktrynie procesu cywilnego wskazuje się, iż przepis ten stanowi wyraz dyskrecjonalnej władzy sędziego. Za zastosowaniem tego przepisu mogą przemawiać zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i będące „na zewnątrz” procesu, zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego. W ocenie Sądu Apelacyjnego właśnie wspomniane zasady współżycia społecznego sprzeciwiają się w tej sprawie rozliczeniu kosztów procesu na podstawie zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Jak wynika bowiem z niekwestionowanych ustaleń sądu pierwszej instancji pozwana rzeczywiście pożyczyla (...) sp. z o.o. znaczną sumę pieniędzy, która to pożyczka do dnia rozpoznania sprawy nie została spłacona. Należy zgodzić się ze skarżącym, iż brak możliwości nadania klauzuli wykonalności przedmiotowemu aktowi notarialnemu wynika w istotnej mierze z

nielojalnej postawy A. T., która pomimo stosownego wezwania nie uzupełniła braków formalnych wniosku o wpis obciążenia hipotecznego, w sytuacji gdy pieniądze będące przedmiotem pożyczki zostały już przekazane dłużnikowi osobistemu. Nie ulega także wątpliwości, iż pozwana na skutek tego rodzaju działania powódki doznała znacznej straty finansowej, co także każe odstąpić od obciążenia jej kosztami procesu. Wreszcie zwrócić uwagę, iż koszty przedmiotowego procesu są bardzo znaczne i w sytuacji finansowej pozwanej ich ściągnięcie mogłoby narazić ją na uszczerbek utrzymania koniecznego dla siebie i jej najbliższej rodziny. Zestawienie tych wszystkich okoliczności każe skonkludować, iż zasady współżycia społecznego nakazują w przedmiotowej sprawie odstąpienie od obciążania W. P. kosztami procesu. Analogicznie sytuacja ma się do nieuiszczonych kosztów sądowych tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa. W tej materii należy pamiętać, iż art. 113 ust 1 u.k.s.c. nakazuje odpowiednie zastosowanie zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Tym samym uznając, iż niezasadnym, zważywszy na zasadę słuszności byłoby zasądzenie kosztów procesu od pozwanej na rzecz powódki to podobnie brak jest podstaw do nakazania ściągnięcia na rzecz Skarbu Państwa nieuiszczonych kosztów sądowych, od których to poniesienia powódka była zwolniona.

Zważywszy na przedstawiony powyżej tok rozumowania Sąd Apelacyjny w Krakowie w punkcie I wyroku działając na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie II w ten sposób, że nie obciążył pozwanej kosztami procesu oraz w punkcie III w ten sposób, że nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciążył Skarb Państwa. Natomiast w punkcie II uzasadnianego orzeczenia z uwagi na bezzasadność pozostałych zarzutów środka odwoławczego Sąd działając na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację w pozostałej części.

Rozliczając koszty postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny wziął pod rozwagę omawiane wyżej argumenty natury słusznościowej sprzeciwiające się obciążeniu W. P. kosztami postępowania apelacyjnego i dlatego w punkcie III wyroku na podstawie art. 102 k.p.c. nie obciążył pozwanej kosztami postępowania apelacyjnego.

SSA Grzegorz Kręzolek SSA Paweł Rygiel SSA Hanna Nowicka de Poraj